

POSUDOK OPONENTA DIZERTAČNEJ PRÁCE

Téma:

Vliv managementu destinace cestovního ruchu na efektivnost podniku

Študijný program / odbor:

Ekonomika a management / Řízení a ekonomika podniku

Autor:

Ing. Petr Štumpf, Ekonomická fakulta Jihočeské univerzity v Českých
Budějovicích, Studentská 787/13, 370 05 České Budějovice

Oponent:

doc. Ing. Ján Oriška, PhD., Ekonomická fakulta Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici, Tajovského 10, 975 90 Banská Bystrica, SR

1. Aktuálnosť témy:

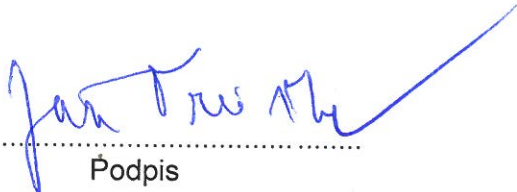
Téma dizertačnej práce sa venuje aktuálnemu problému rozvoja cestovného ruchu v území. Akcentuje spoluprácu verejného a súkromného sektora vrátane miestneho obyvateľstva, výsledkom ktorej je, okrem iného, existencia nositeľa spolupráce, a to organizácie destinačného manažmentu, ktorej zmysluplná činnosť by mala ovplyvniť efektivnosť podnikov. Z témy práce však nie je jasné, o efektivnosť akého podniku ide. Po preštudovaní prvopisu práce som sa domnieval, že ide o podniky ubytovacích, pohostinských a ostatných služieb cestovného ruchu. Z dikcie textu však vyplýva, že autor zaň pokladá hlavne organizácie destinačného manažmentu, ktoré však nie sú typickými podnikmi cestovného ruchu. To má za následok sčasti prelínanie informácií o organizáciách destinačného manažmentu ako špecifických podnikoch cestovného ruchu (z ktorých väčšina sú neziskové) a klasických dodávateľských podnikoch služieb cestovného ruchu. V kontexte témy práce sa žiada uviesť, že v druhej kapitole absentuje spracovanie problému efektivnosti podniku (cestovného ruchu), či možnostiach jej merania.

Na margo územného aspektu problému témy práce poznamenávam, že autor sa špecifikácii územia venuje v úvodných častiach 2. kapitoly s tým, že na základe preštudovaných sekundárnych domácich i zahraničných zdrojov ho označuje viacerými pojmami (región, destinácia, turistická destinácia) vrátane viacerých úrovní destinácie – najmä celoštátna, regionálna, oblastná a miestna (pozri s. 19 – 25) a snaží sa o ich vysvetlenie. Domnievam sa, že s ohľadom na tému práce je vhodné v texte používať jednotné slovné spojenie, t. j. „management destinace cestovního ruchu“

	<p>a nekombinovať ho s pojmom „destinační management“.</p> <p>Problematika je spracovaná na 163 stranách textu vrátane zoznamu použitej literatúry a zdrojov, ostatok tvoria prílohy práce.</p>
<p>2. Splnenie sledovaného cieľa dizertačnej práce:</p>	<p>Hlavný cieľ práce je uvedený, dokonca dvakrát, na s. 7. V jeho formulácii sú obsiahnuté viaceré zámery riešenia. Prvým je, na základe výsledkov analýzy typológie subjektov pôsobiacich v destinačnom manažmente cestovného ruchu, vymedzenie role podniku na horizontálnej a vertikálnej úrovni riadenia cestovného ruchu, následne spracovanie návrhu systémového modelu nástrojov a opatrení vedúcich k efektívnej participácii podniku destinačného manažmentu na riadení destinácie cestovného ruchu a zároveň vedúce ku zvýšeniu efektívnosti podniku cestovného ruchu. Cieľ práce sa autorovi podarilo naplniť s tým, že problém zvýšenia efektívnosti podniku cestovného ruchu je v texte práce len naznačený. Z formálneho hľadiska by bolo vhodné parciálne ciele označiť C1 až C3.</p> <p>V súlade s témou práce autor formuluje dve hypotézy (s. 8). Domnievam sa, že ak autor formuloval hlavný a parciálne ciele, vhodné by bolo špecifikovať aj hlavnú a parciálne hypotézy. Navyše, prvú, v práci uvedenú hypotézu, pokladám za futuristickú, pretože vierohodnosť jej overenia si v súčasnej praxi neviem predstaviť.</p>
<p>3. Vhodnosť zvolených metód:</p>	<p>Metodike riešenia práce, použitým metódam a výskumných technikám sa venuje subkapitola 1.2. Ide o stručne spracovaný text, ktorý na jednej strane sčasti obsahuje „zbytočné“ informácie (napr. konštatovania o literárnej rešerši), na strane druhej by vyžadoval detailnejšie rozpracovanie informácií hlavne o použitých metódach a výskumných technikách.</p>
<p>4. Posúdenie prínosu záverečnej práce a jej použiteľnosť:</p>	<p>Práca obsahuje množstvo zaujímavých informácií. Adresáti výstupov sú všeobecne špecifikovaní na s. 7, konkrétnejšie v záverečných častiach 3. kapitoly, ktorí ich budú môcť náležite posúdiť, resp. oceniť.</p>
<p>5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:</p>	<p>1. Vo viacerých súvislostiach je v texte práce zmienka o satelitnom účte cestovného ruchu vrátane regionálnych satelitných účtov, ktoré sa v ČR, podobne ako v mnohých iných krajinách, nevyužívajú. Prosím špecifikovať podmienky konštrukcie regionálneho satelitného účtu a možnosti jeho praktického využitia.</p> <p>2. Na s. 67 je uvedený ukazovateľ Defertovej turistickej funkcie, ktorý sa využíva aj na medzinárodné porovnávania. Prosím o špecifikáciu silných a slabých stránok tohto ukazovateľa z hľadiska teórie a praxe cestovného ruchu.</p> <p>3. Okrem indexu turistickej funkcie sa v cestovnom ruchu používa aj index turistickeho zaťaženia územia. Prosím o zdôvodnenie významu používania tohto indexu vo vzťahu k riešenej téme dizertačnej práce.</p>
<p>6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia</p>	<p>Doktorand riešením preukázal pripravenosť na samostatnú vedeckú prácu, splnil podmienky kladené na spracovanie dizertačnej práce. Prácu preto odporúčam prijať na</p>

akademického titulu:	obhajobu a po úspešnej obhajobe udeliť Ing. Petrovi Štumpfovi akademický titul „philosophiae doctor“, v skratke „Ph.D“.
----------------------	---

V Banskej Bystrici dňa 22. 10. 2015

.....
Podpis

Oponentní posudek disertační práce „Vliv managementu destinace cestovního ruchu na efektivnost podniku“.

Disertant: **Ing. Petr Štumpf**

Předložená disertační práce s názvem „Vliv managementu destinace cestovního ruchu na efektivnost podniku“ pojednává o současné, dá se říci, osobité sféře, neustále více protahující nejen národními ekonomikami, zejména vyspělých zemí, nýbrž se stoupající globalizací také v celosvětovém měřítku. Zároveň progresivní atributy trhu, společně s danou skutečností, se stávají výraznou součástí jak hospodářských, tak i pracovních a kulturně sociálních antecedencí singulárních ekonomik, event. sdružených ekonomik, příkladně Evropské unie. Ovšem zmiňované aspekty se dále prolínají do řízení a rozhodování územních celků i činností podnikatelských subjektů. Zcela zřejmé je, že cestovní ruch je sice prioritně determinován přírodními okolnostmi, avšak další, adekvátně nastavené podmínky, jsou taktéž nutnými předpoklady výkonnosti a efektivnosti. To jsou právě fakta nejenom v řízení regionů, ale také měst a jejich organizací. Různorodé aktivity a změny bývají pro řadu institucí komplikovanými elementy.

Autor si patřičně uvědomuje, že rozmanité účinky se jednak vydatně prosazují na „nižších hladinách“, tj. v řízení a hospodaření jednotlivých regionů/destinací a jednak v managementu a ekonomice subjektů podnikání operujících především na tomto území. Proto je žádoucí orientovat se na takovou tematiku, obzvláště, když mnozí řídicí pracovníci svá banální rozhodnutí považují za expertní opatření. Vědomosti vycházející z okruhů trhu (marketingu) a managementu jsou podstatným jevovým souborem a trvalou záležitostí. Pozitivem je tedy skutečnost, že zpracovatel se ve formě uceleného spisu snaží příslušnou realitu parciálně mapovat, vyznačit náležité vlivy a dopady i dílčím způsobem postihnout řešení stavu. Předsevzal si za úkol přiblížit principiální problémy, zformovat jistý obraz o fundamentálních prvcích a ekonomických i sociálních jevech provázejících vytipované faktory zvolené oblasti.

Disertační práce je obsahově diferencována do čtyř vážících se částí, z nichž druhá a třetí obsáhlejší pasáž představuje samotné disertační zkoumání a jeho výstupy. Úvodem jsou vytýčeny přiměřené cíle následného bádání, stanoveny vystihující hypotézy a způsob zpracování souboru otázek. Tato komponenta umožňuje odpovídající vstup do kontinuálního oddílu, který shrnuje nynější stupeň poznání řešené materie, což převážně znamená bazické literární rešerše politiky cestovního ruchu s valencí k hospodářské politice, rozvoji regionu, simulačním modelům, destinačnímu řízení a rozhodování i podnikatelskému prostředí a podnikům. Leč některá zjištění (tvrzení) se mi zdají nejasná, nepřesná, příliš obecná (viz například prostorová optimalizace socioekonomických aktivit – str. 18, destinace, jakožto produkt cestovního ruchu – str. 23, čtvrtý odstavec str. 42 či síť právně samostatných, ale ekonomicky vázaných podnikatelských subjektů – str. 52, 53), a tudíž by pravděpodobně bylo

namíste i vlastní vyjádření autorova náhledu a ne toliko partikulární uzavření (shrnutí) této partie.

Nosnou, zmíněnou součástí díla je pak pokračující kapitola, jež tvoří vědecko-praktické sledování, různostranné vyhodnocování a případné zefektivňování dříve získaných poznatků, založené zároveň na srovnávání managementu regionů jižní Čechy a Horní Rakousko i s uplatněním systémově dynamického modelu a sestavení několika scénářů zavedení podnikových politik destinačního managementu, včetně užitků projektovaného modelu. Souběžně jsou propočteny zásadní evaluační ukazatele poté naplňující uváděné scénáře. Myslím si však, že obrázky č. 16 až č. 25, zejména tyto „hraniční“ obrázky, jsou z vědeckého pohledu a aplikace s dostatek zajímavé, nicméně při užití v praxi silně komplikované. Podobně je tomu s termínem „podnik“, jenž je uplatňován ze zorného úhlu organizace a stejně ve smyslu podnikatelského subjektu. Vhodné by bylo zvolit oddělené pojetí a nadále s ním v textu operovat.

Z vypracovaného spisu, rozsáhlejších literárních podkladů (seznamu literatury), které sumarizují kvantum publikací směřujících do oboru bádání, ale také do souvisejících oblastí atd., je vidět, že autor prostudoval rozmanité materiály teoretické povahy i praktického rázu a počínal si metodicky od obecnějších věcí k věcem konkrétním. Při jeho komplexním hodnocení je možné konstatovat, že vcelku splňuje určené požadavky. Jde o problematiku přiměřeně vedenou s odpovídajícími, veskrze provázanými daty. Zpracovatel projevil způsobilost kompaundace nabytých znalostí i zkušeností pro řešení reálných úloh.

Z průběžně deskribovaných důvodů disertační práci navrhuji k obhajovacímu řízení, avšak doporučuji, aby v jeho rámci disertant více prohodil, popřípadě vysvětlil:

- iritaci místních obyvatel a postup zjištění (stanovení) tohoto ukazatele
- možnosti změny financování regionální DMO a zapojení kompetentních podnikatelů
- složky hrubého fixního kapitálu a jeho tvorbu
- projevy společenské spotřeby cestovního ruchu

Při korektním doplnění, vyjádření se k těmto bodům, věcném průběhu obhajoby práce a kompletní rozpravě souhlasím s udělením titulu doktor – Ph.D.

Praha 26. 10. 2015

doc. Ing. Milan Robin Paták, CSc.

vedoucí Katedry managementu a marketingu

Vysoká škola obchodní v Praze

Posudek na disertační práci s názvem „Vliv managementu destinace cestovního ruchu na efektivnost podniku“, vypracovanou Ing. Petrem Štumpfem

Předložená práce je zpracována na zajímavé aktuální téma s reálnou možností využití výsledků práce v praxi, stejně jako je příspěvkem pro rozvoj poznání v daném oboru. Práce má 151 stran a obvyklou strukturu, požadovanou pro vědeckou práci.

Vymezení cíle práce je velmi jednoznačné, hlavní cíl je plně v souladu s dílčími cíli.

Část „metodika práce“ je nevhodně zařazena do kapitoly „Úvod“ a jejím obsahem je pouze postup práce. V této části tedy postrádám konkretizaci dat resp. ukazatelů, způsob jejich získávání, jejich měření a především pak nejdůležitější část, kterou jsou použité metody, jejich podstata a způsob použití event. použitý software. V této části uvedené hypotézy neobsahují žádnou informaci o způsobu jejich ověřování.

Kapitola 2 „Přehled řešené problematiky“ je zpracována na velmi dobré úrovni, přístup ke zpracování ukazuje na skutečnost, že autor práce problematiku velmi dobře zvládl, přistoupil k ní systematicky, od politiky cestovního ruchu, jeho pozici v regionálním rozvoji, věnuje se různým přístupům k modelování systémů managementu destinace cestovního ruchu a konečně postavení podniků, které se na řízení destinace podílejí a které jsou její součástí. Autor čerpá poznatky z aktuálních zdrojů, tuzemských i zahraničních v počtu 185 titulů. Oceňuji především ta stanoviska, která vychází z článků zveřejněných ve vědeckých časopisech a věnují se problematice systémově dynamického modelování. Aplikace Satelitního účtu cestovního ruchu jako základního nástroje k měření dopadů cestovního ruchu na národní ekonomiky, má řadu problémů. Můžete uvést největší problémy aplikace v ČR? K získání přehledu všech aktivit cestovního ruchu v destinaci významně přispěla i část zabývající se typologií podnikatelských subjektů, veřejných statků a volných zdrojů.

Kapitola 3 „Výsledky a diskuse“ je těžištěm práce. Určité úvodní části této kapitoly, týkající se vymezení pojmů, vymezení použitých základních ukazatelů, definice metod pro zpracování naměřených hodnot vybraných ukazatelů aj., jednoznačně mají být obsaženy v metodice práce, jak již bylo konstatováno v části metodika práce. Následuje orientační analýza dvou vybraných destinací cestovního ruchu – Jižní Čechy a Horní Rakousko a jejich srovnání v oblasti

Podotýkám, že uvedené připomínky nesnižují úroveň práce.

Závěrem uvádím, že Ing. Petr Štumpf zpracováním doktorské disertační práce na téma „Vliv managementu destinace cestovního ruchu na efektivnost podniku“, prokázal schopnost tvůrčího přístupu k řešení definovaného problému a jednoznačně naplnil cíl práce. Pozitivně hodnotím praktický i teoretický přínos práce.

Proto navrhuji po úspěšné obhajobě udělení akademického titulu Philosophiae Doctor (Ph.D.).

10. 10. 2015

prof. Ing. Jana Stávková, CSc.

